Asia: U 13/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ympäristöarviointien nopeuttamisesta

EK:n asiantuntijalausunto ympäristövaliokunnalle

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

EK tukee valtioneuvoston kantaa asetusehdotukseen. Komission tavoite ympäristöarviointien ja lupamenettelyjen sujuvoittamisesta sekä hallinnollisen taakan vähentämisestä on kannatettava. Sujuvat ympäristömenettelyt ovat keskeinen edellytys investointien toteutumiselle, puhtaan siirtymän vauhdittamiselle ja Euroopan kilpailukyvyn vahvistamiselle.

EK pitää tärkeänä, että kansalliset erityispiirteet tulevat huomioiduiksi. Jäsenvaltioille tulee jättää riittävästi liikkumavaraa ympäristöarviointeja, lupamenettelyjä ja muita ympäristöasioita koskevien menettelyjen kehittämisessä. Suomessa ympäristömenettelyitä on viime vuosina uudistettu merkittävästi, ja ympäristöarviointien sujuvoittamiseksi on parhaillaan käynnissä useita toimia. Kansallisten uudistusten vaikutuksille tulee antaa riittävästi aikaa ennen uusien EU-tason muutosten käyttöönottoa.

Yritysten investointien kannalta toimintaympäristön ennakoitavuus on keskeistä. EK pitää tärkeänä, että juuri voimaansaatettuja tai parhaillaan toimeenpantavia EU-säädöksiä ei muuteta lyhyellä aikavälillä ilman selkeää tarvetta ja huolellista vaikutusarviointia. Sääntelyn vakaus ja johdonmukaisuus ovat välttämättömiä investointien suunnittelulle ja toteutumiselle.

EK yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että eri sektorisäännösten menettelyjen laajempi yhdenmukaistaminen edellyttää huolellista ja kattavaa kokonaisarviointia. Komissio on viime vuosina antanut useita eri sektoreita koskevia luvitusaloitteita, joissa on käytetty toisistaan poikkeavia menettelyratkaisuja ja määräaikoja. Elinkeinoelämän näkökulmasta tavoitteena tulee olla johdonmukainen ja ennakoitava sääntelykehikko. Asetuksen kohdistaminen alkuperäiseen tarkoitukseensa eli ympäristöarviointien sujuvoittamiseen on perusteltua parhaimman hyödyn saavuttamiseksi nykyisessä tilanteessa.

EK suhtautuu myönteisesti yhden luukun palveluiden, sähköisten menettelyjen ja muiden käytännön sujuvoittamistoimien edistämiseen. Myös hankkeiden toteuttamisen kannalta keskeisten menettelyjen priorisointi voi tukea investointien toteutumista, kunhan kansalliset joustot säilyvät ja sääntelykokonaisuus pysyy selkeänä.

Hiljaista hyväksyntää koskevien säännösten osalta EK toteaa, että kansallisesti on parhaillaan arvioitavana vastaavan sääntelyn käyttöönotto puolustusvalmiushankkeita koskevissa

lupamenettelyissä. Tämän vuoksi valtioneuvoston kantaa hiljaisen hyväksynnän ongelmallisuudesta perustuslaillisesta näkökulmasta voi olla tarpeen tarkastella siten, että se jättää riittävästi liikkumavaraa kansallisten ratkaisujen kehittämiselle.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Fanny Larsen
Asiantuntija